

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt Winningsplan Vinkega
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

VERZONDEN 13 DEC. 2017

Datum
13 december 2017

Ons kenmerk
199312

Uw brief

Uw kenmerk
DGETM-EO / 17121349

Onderwerp
zienswijze ontwerp instemmingbesluit
winningsplan Vinkega

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij willen wij onze zienswijze kenbaar maken met betrekking tot uw ontwerp-instemmingsbesluit voor het winningsplan Vinkega. De zienswijze is in overleg met de gemeente Weststellingwerf tot stand gekomen. Het winningsplan voor Vinkega betreft een wijziging van het winningsplan voor de bestaande gaswinning en beschrijft op welke wijze Vermilion verwacht het resterende gas te winnen uit het Vinkega-gasveld en welke effecten en risico's er al dan niet zijn.

Op 31 juli 2017 hebben wij net als andere overheden op uw verzoek advies uitgebracht inzake het winningsplan Vinkega van Vermilion. De adviezen zijn verwerkt en beantwoord in het ontwerpbesluit. U stemt in met het winningsplan onder een concrete voorwaarde namelijk dat Vermilion binnen een half jaar na het in werking treden van het besluit een representatieve nulmeting uitvoert na overleg met de gemeente. Voorafgaand aan deze nulmeting moet Vermilion een plan van aanpak aan u overleggen.

Wij willen onze zienswijze puntsgewijs geven.

Communicatie

Het zou de transparantie en het gevoel van betrokkenheid verhogen, als vóór de ter inzage legging van het ontwerp-instemmingsbesluit al bekendheid aan het winningsplan zou zijn gegeven. Het is eerder genoemd en u geeft aan dat nieuwe winningsplannen publieksvriendelijk opgesteld worden maar tijdige communicatie over een leesbaar winningsplan is essentieel. Inwoners hebben zich overvallen gevoeld door de plotselinge mededeling dat het winningsplan ter inzage lag ondanks dat er al een paar jaar gas gewonnen wordt vanuit de locatie aan Westvierderparten/Vinkega.

Een langjarige zorgvuldige communicatie door Vermilion met de omgeving is nodig. Hierdoor kunnen vroegtijdig eventuele signalen worden opgevangen van problemen of overlast door gaswinning, zodat hier dan op gereageerd kan worden. Wij hebben dan ook geadviseerd in uw instemmingsbesluit een communicatie-protocol voor Vermilion op te nemen en dat u samen met andere partijen waaronder gemeente(n) werkt aan verbetering en optimalisering van de communicatie waarbij rekening wordt gehouden met de belevingswereld van inwoners. U verwijst in uw besluit naar de NOGEPA

“Gedragscode” maar dit lijkt in de praktijk vooralsnog niet voldoende. Daarom blijven wij aandringen op het opnemen van een communicatieprotocol zodat voor iedereen duidelijk wanneer Vermilion moet communiceren. Bijvoorbeeld een workover of (grote) onderhoudswerkzaamheden met groot materieel worden volgens de regels door Vermilion gemeld bij EZ. Daarna vindt een publicatie plaats. Dit wordt vaak niet gelezen en zodra de werkzaamheden plaatsvinden met een impact op de omgeving, komen de vragen vervolgens bij de gemeente terecht. Dit soort activiteiten worden niet of niet tijdig gemeld.

Wij dringen er bij u op aan om Vermilion op te leggen tijdig te communiceren in de omgeving over planning, de gevolgen van winning, de onderhoudswerkzaamheden, een aanspreekpunt in te stellen bij vragen of klachten en resultaten van monitoring duidelijk te communiceren en af te stemmen met alle betrokken partijen.

Volstaan met de mededeling dat meetplannen- en resultaten op www.nlog.nl te zien zijn, vinden wij niet voldoende.

Het niet opleggen van minimaal een communicatieprotocol blijven wij zien als een gemis.

Schade

De risico's op trillingen en bevingen worden als nihil ingeschat. Hierin gaat een mate van onzekerheid schuil. Op zich wordt het belang van gaswinning wel ingezien, maar de onzekerheden die er uit voortvloeien, daar willen inwoners niet mee geconfronteerd worden. Ondanks de opgedane ervaringen in Groningen ontbreekt nog steeds een adequate regeling voor schade en compensatie. Daarmee worden onzekerheden en wantrouwen vergroot en zeker niet weggenomen. U verwijst in deze naar het Landelijk loket mijnbouwschade en u geeft aan geen onafhankelijk schade beoordelingscommissie in te stellen vanwege de risico-categorie I en de bij u beschikbare rapporten en gegevens. In de brief van Gedeputeerde Staten van Drenthe van 19 juli 2017 wordt opnieuw aangedrongen op een onafhankelijk schaderegeling. Net als G.S. erkennen wij dat het Groninger veld een eigen dynamiek kent maar dit neemt niet weg dat er sprake blijft van rechtsongelijkheid. Wij verzoeken u nogmaals op korte termijn de huidige schaderegeling voor kleine velden tegen het licht te houden waarbij onafhankelijkheid een belangrijke rol speelt.

Nulmeting

In het ontwerp-instemmingsbesluit voor Vinkega heeft u als voorwaarde opgenomen richting Vermilion dat zij ervoor moet zorgen dat binnen 6 maanden na de dag dat het instemmingsbesluit in werking is getreden een nulmeting is uitgevoerd naar de bouwkundige staat van een, na overleg met de gemeente, vast te stellen representatieve selectie van voor bodembeweging gevoelige bouwwerken gelegen binnen het gebied waar bodembeweging als gevolg van de gaswinning zich kan voordoen. Het plan van aanpak moet voor de nulmeting aan u overlegd worden. Los van dat we deze voorwaarde als een stap in de goede richting vinden voor onze inwoners, blijft de voorwaarde te vaag en niet handhaafbaar zoals wij ook hebben aangegeven in ons beroepsschrift met betrekking tot het instemmingsbesluit voor het winningsplan Diever (Wapse). In ons beroepsschrift hebben wij opmerkt dat de voorwaarde vaag, rechtsonzeker en daarom niet handhaafbaar is. Vermilion moet overleggen met de gemeente. Niet is geduid welke gemeente. Al deze zaken zoals invloedsgebied, welke gebouwen komen er voor in aanmerking etc. worden eerst bepaald door Vermilion, weliswaar in overleg met de gemeente maar wij zien onze rol in deze als slechts informerend. Het plan van aanpak dient voorafgaand aan de nulmeting aan u overlegd te worden. Met welk doel is onduidelijk. Deze voorwaarde laat Vermilion geheel vrij in de aard en omvang van de nulmeting. Wij hebben niet met dit doel verzocht om een dergelijke meting. Wij willen

13 december 2017

3 / 4

voorafgaand aan gaswinning een goede basis hebben voor onze inwoners zodat bij mogelijke schade de bewijslast in elk geval een betere basis heeft. Wat kunnen inwoners doen die buiten een dergelijke nulmeting vallen. Moet zij dan zelf en voor eigen rekening een bouwkundige opname laten uitvoeren? Datzelfde geldt uiteraard ook voor (agrarische) bedrijven met hun veestapel. Hoe wordt bij een nulmeting rekening gehouden met levende have?

Uw voorganger, de heer Kamp, heeft bij brief van 7 juli 2016 (reactie op amendement nr. 104 bij wetsvoorstel 34 348, wetsvoorstel Mijnbouw veiligheid en regie) aangegeven dat de uitvoering van een representatieve nulmeting bij nieuwe winning uit kleine velden wordt uitgewerkt en daarbij ook de ervaringen in Friesland betrokken gaan worden. Eind 2016 zou hier meer informatie over volgen. In deze ontwerp-instemmingsbesluiten zien wij niet of er een dergelijk uitwerkingsvoorstel is, laat staan dat het concreter is geworden.

Bodemdaling

Voor Vinkega is een lichte bodemdaling, minder dan 4 cm, voorspeld. Rekening houden met verwachte bodemdaling als gevolg van het uitgeproduceerde veld in Nijensleek zal de bodemdaling uit kunnen komen op 4,2 cm. Dit veld is weliswaar uitgeproduceerd maar er vindt nu waterinjectie plaats. De effecten hiervan vinden wij niet terug in uw ontwerp-besluit. U geeft in uw ontwerp-besluit aan dat er geen beeld is ten aanzien van cumulatie. Wat betekenen de velden en andere mijnbouwactiviteiten tezamen voor bodemdaling? Vermilion heeft weliswaar een bodemdalingskaart bijgevoegd en geeft aan dat de bijdrage van deze velden verwaarloosbaar is aan de voorspelde daling maar dit is niet door u beoordeeld althans dat zien we niet terug in uw overwegingen/motivatie. Terwijl de effecten van cumulatie niet bekend zijn, en dus daarmee een behoorlijke onzekere factor is, stemt u wel in met dit winningsplan. Dit lijkt ons in strijd met een goede motivering.

Het winningsplan beschrijft de verwachte hoeveelheid te winnen gas en de te verwachten bodemdaling als gevolg van deze gaswinning. Wanneer de aannames die ten grondslag liggen aan het winningsplan wijzigen en deze veranderingen betekenen dat de bodemdalingsprognose anders uitvalt, dient de operator een gewijzigd winningsplan in te dienen. Door het indienen van een gewijzigd winningsplan wordt de te verwachte bodemdaling opnieuw getoetst. Zoals het er nu staat, wordt pas actie ondernomen wanneer de bodemdaling groter is dan verwacht. Met andere woorden, dan is het al gebeurd. In deze aanpak gaat men al over de vergunde bodemdaling heen want er is ook vrijwel altijd nazakking. Daarmee lopen de betrokken adviserende partijen in principe altijd achter de feiten aan. Om dat te voorkomen en tijdigheid te borgen, ook naar de betrokken adviserende partijen, stellen wij voor de volgende tekst op te nemen in het definitieve instemmingsbesluit: "Wanneer uit het gemeten bodemdalingsverloop en de meest recente bodemdalingsprognose blijkt dat de maximaal verwachte bodemdaling **dreigt** te worden overschreden, worden de betrokken adviserende partijen hierover direct geïnformeerd. Het geeft hen de mogelijkheid tijdig te kunnen overzien wat dit betekent voor de belangen in het gebied. Hun advies wordt betrokken in het besluit hoe verder te gaan."

Meetmethodiek

U gaat in uw ontwerpbesluit in op de meetmethodiek ten aanzien van trillingen/beving en bodemdaling. U geeft aan dat de huidige meetsystemen voldoende zijn. Het KNMI meetnetwerk (trilling/beving) wordt in het kader van gaswinning Wapse uitgebreid en u geeft aan dat dit voldoende is voor Eesveen en Vinkega. De meetplannen (bodemdaling) en resultaten worden jaarlijks gemonitord en worden gepubliceerd op www.nlog.nl. In uw ontwerpbesluit geeft u er een nieuw samengevoegd meetplan komt voor Vinkega/De

Hoeve en Noordwolde/Weststellingwerf. Wij begrijpen dat aan de hand van het aanwezige meetsysteem (GPS) 1x per jaar de mogelijke bodemdaling in beeld gebracht wordt en dit vertaald wordt in een meetplan. Nu is het zo ingericht dat wij als overheden zelf in de gaten moeten houden wanneer die meetplannen met daarin de resultaten van die jaarlijkse meting, gepubliceerd worden. Voor bevordering van transparantie en communicatie adviseren wij als voorwaarde op te nemen dat de resultaten van de jaarlijkse metingen naar bodemdaling tijdig worden gecommuniceerd met de lokale overheden dus voorafgaand aan de publicatie van de meetplannen.

Verder hebben wij geadviseerd in het winningsplan een overzicht op te nemen van de verleende vergunningen en milieumeldingen. In uw ontwerpbesluit voor Vinkega zien wij geen overzicht van de verleende vergunningen. Voor de duidelijkheid, ook naar de inwoners, is het raadzaam om in uw instemmingsbesluit een overzicht op te nemen van vergunning c.q. de vergunde situatie. Op die manier hoeven inwoners en overheden niet zelf op zoek naar vergunningen, toestemmingen en meldingen.

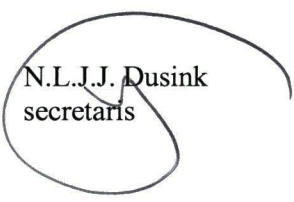
Net zoals de gemeente Weststellingwerf heeft opgemerkt in zijn zienswijze valt uit het winningsplan niet te halen hoeveel m³ er maximaal uit het veld gehaald wordt en nog mag worden. Het lijkt ons dat minimaal in het winningsplan een overzicht opgenomen wordt met het aantal m³ dat vergund is en hoeveel daarvan nog gewonnen mag worden.

UNESCO werelderfgoed: koloniën van Weldadigheid

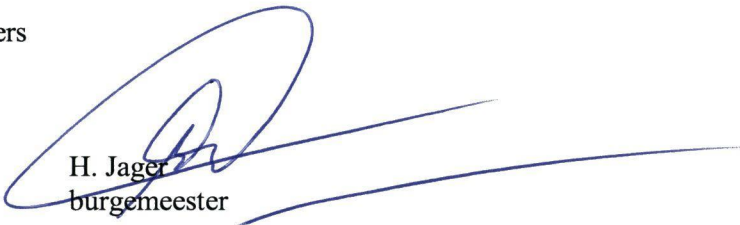
In meer algemene zin vragen wij, net zoals de gemeente Weststellingwerf, aandacht voor de ligging van het gasveld en de feitelijke mijnbouwlocatie Vinkega, in het gebied van de Koloniën van Weldadigheid. Dit gebied is genomineerd als UNESCO Werelderfgoed. Bescherming van dit gebied vraagt om zo mogelijk nog meer zorgvuldigheid bij de monitoring en verslaglegging van de bodemeffecten, aangezien dit grote gevolgen kan hebben op de in het gebied aanwezige oude arbeiderswoningen en andere voor het gebied belangrijke bouwwerken. Momenteel niet aan de orde, maar eventuele nieuwe gebouwen/ bouwwerken ten behoeve van de gaswinning in dit gebied moeten goed worden afgewogen ten opzichte van de waarden van het werelderfgoed.

Tot slot merken wij op dat wij graag met uw ministerie maar ook met Vermilion in overleg willen blijven over verbetering van communicatie en waar mogelijk en gewenst over andere zaken welke gaswinning in en rondom Westerveld aangaan.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

N.L.J.J. Dusink
secretaris

H. Jager
burgemeester